

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnishvu prejemati:

celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvešeni modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

Poslovna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej . . . K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Boji v Karpatih še trajajo. — Odbiti ruski napadi ob reki Dunajcu. — Borbe ob Nidi, pri Tomaszewu in pred Przemyslom. — Zavrtnjeni angleški sunki pri Festubertu in Givenchyju. — Francoske izgube v Argonih in pri Verdunu. — Srditi boji ob Bzuri in Rawki. — Ob Pilici stoji bitka.

SRDITI BOJI OB BZURI IN RAWKI. — OB REKI PILICI STOJI BITKA.

Berolin 22. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 22. decembra:

Na vzhodnem bojišču je položaj v vzhodni in zapadni Prusiji neizpremenjen.

V Poljski se nahajajo naše čete v srditih bojih za odsek, ob Bzuri in Rawki.

Na več točkah smo že izsilili prehod preko tega sektorja. Na desnem obrežju reke Pilice še stoji boj zavezniških čet.

BOJI V KARPATIH. — V GALICIJI SO RUSI ZOPET PRIČELI Z NAPADI. — OB NIDI IN PRED PRZEMYSLOM SE VRŠE BOJI.

Dunaj, 22. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa: dne 22. decembra opoldne:

V Karpatih se vrše še boji južno od gorskega grebena v ozemlju rek Nagy - Ag, Latorca in Ung.

V Galiciji so prešli Rusi včeraj zopet k napadu, ki pa ni mogel prodreti. Zlasti ob Dolenjem Dunajcu so imeli težke izgube. Ob reki Nidi in v prostoru južno od Tomaszowa so se razvili manjši boji. Borbe pred Przemyslom še trajajo. — Namestnik načelnika generalnega štaba plem. Höfer, fml.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Ruska bojna črta.

Na severnem bojišču se bije bitka zopet na celi ogromni fronti. Na desnem bregu Visle, v zapadni in vzhodni Prusiji je položaj neizpremenjen, v Poljski pa so se Rusi postavili v novo fronto, ki se pričinja po oficijelnih naših in nemških obvestilih ob Bzuri ter se razprostira ob Rawki nato v gričevju med Rawko in Kielcami uporabljajoč močvirnate nižine Drzewiczke od tam pa do izliva Nide v Vislo. V Galiciji se ta fronta nadaljuje na desnem bregu Dunajca, se obrne skoraj pravokotno proti kolenu Wisloke (severovzhodno od Jasla) in od tam do okolišice severovzhodno od Krosna. Izolirana ruska bojna skupina stoji v prostoru severovzhodno od Lupkova.

Ta črta ima po mnenju naših vojaških strokovnjakov zelo močen defenzivni značaj. Računati pa nam je tudi z možnostjo, da preidejo Rusi na eni ali drugi točki v Poljski ali v Galiciji v ostro protiofenzivo. Situacija pa je taka, da smemo s popolnim zaupanjem pričakovati ugodnega izida vršče se bitke.

BOJI PROTI RUSIJI.

O bojih proti Rusiji govore dosti obširno uradni komunikacije. Vrše se sedaj silni boji za važne prehode pri Broehovu, Sohaczevu, Balinovu,

Rudi in Ravi. Več teh prehodov so naši in zavezniški že izvojevali.

Na Srednjem Poljskem je avstro-ogrski armada prekoračila Pilico pri Tomaszovu, Sulejovu in Przedborzu ter pričela z napadi na ruske pozicije na vzhodnem bregu Pilice in Czarne.

Zdi se, da se močni ruski oddelki pomikajo preko Novega miasta ob Pilici navzgor in v smeri na Opočno. Iz tega se da razlagati tudi momentana nedelavnost naših čet.

Na Južnem Poljskem so se pričeli uvodni boji proti ruskim četam na vzhodnem bregu reke Nide.

V Galiciji se vrše tudi še sedaj veliki boji. Rusi so dobili ojačenja ter so prešli v protiofenzivo. Bili pa so doslej povsod zavrtnjeni, zlasti na Spodnjem Dunajcu in na črti Tarnov-Tuhov. Tudi na črti Tuhov-Krosno niso opravili ničesar. Boji pri Lupkovi in južnozahodno od prelaza Uszok še trajajo. Pred Przemyslom so bili Rusi prisiljeni ojačiti svojo obkoljevalno armado, ker so naše čete iz trdnjave vedno izpadale.

Včerajšnja velika aktivnost ruske armade je posledica resnega ogrožanja južnega ruskega krila v sled naše ofenzive v Galiciji.

»Berliner Tageblatt« piše: Prodiranje naših in zavezniških čet na Poljskem se vrši običajno vredno in eksaktno. Avstrijska armada koraka na dan kakih 50 km. kar je z ozirom na ruske zimske razmere občudovanja vredno.

»Neue Rotterdam. Cour.« poroča: Rusko poslatništvo v Haagu je dobilo o operacijah ruske vojske tole poročilo: Sune Nemcev pri Dobrynu severozahodno od Plocka, in na desnem bregu Visle, je ruska artilerija dne 18. decembra preprečila. Na levem bregu Visle so se vršili samo boji predstraž. Novi boji se vrše ob reki Bzuri. Več nemških sunkov je bilo zavrnjenih. Ruske čete so zasedle nove pozicije. V Zahodni Galiciji smo na levem bregu Dunajca vneli tisoč sovražnikov. Velik del garnizije v Przemyslu si je hotel napraviti pot v Birzo. Ruske čete so se jim postavile pod ugodnimi razmerami nasproti.

»Secolo« poroča iz Petrograda, da so naše ruske čete utrjene v sled že dva meseca trajajočih neprestanih bojov.

Besede šefa našega generalnega štaba.

Poročevalec »Corriera«, ki je govoril s šefom našega generalnega štaba Conradom pl. Hütendorffom, poroča, da je ta izjavil med drugim tudi to-le:

Glavno bojno pozorišče za nas sta Poljska in Galicija. Tam bo padla odločitev. V Srbiji se vrši samo postranska akcija, katere odločitev bo padla tudi na severu.

Italijanski listi so mi očitali, da sem delal vojno politiko proti Italiji. To ni res, storil sem samo kot šef generalnega štaba svojo dolžnost s tem, da sem zavaroval vse meje monarhije. Popolno zaupam naši armadi, ki je dokazala, da preneha pri nas vsako narodno čustvo, če kliče cesar.

Odlikovanje maršala Hindenburga.

Draždani, 26. decembra. (K. u.)

Kralj Friderik Avgust je podelil vrhovnemu poveljniku na vzhodu, generalfeldmaršalu pl. Hindenburgu viteški križec in komanderski križec vojaškega reda sv. Henrika I. vrste in generalajntnantu pl. Ludendorffu, generalštabnemu šefu, viteški križec istega razreda.

Car Nikolaj v Moskvi.

Moskva, 22. decembra. (Kor. ur.) Car Nikolaj se je s svojo rodbino vrnil v Moskvo in se nastani v Kremlju.

Junaški čin 31. pehotnega polka.

Dunaj, 22. decembra. (Kor. ur.) Poročnik Steinfelder 31. pehotnega polka je poveljeval 17. decembra pri pohodu proti Przedborzu prednjemu oddelku kolone, ki je po večjih bojih s sovražnimi zadnjimi četami došla ob 4. popoldne pred Przedboryz. Poizvedovalni oddelki še niso mogli doseči vzhodno obrežje Pilice. Pri teh nerazjasnjenih razmerah se je grupiral prednji oddelke na višinah zahodno od Przedborza. Vendar pa je bilo, ker se je napravila že tema, še dvomljivo, ali bo dano povelje za napad na Przedborz. Poročnik Steinfelder je prekoračil, ne da bi čakal povelja, s svojim bataljonom, ki je tvoril predstražo, Pilico na posameznih brunih razdeljanega mostu, pregal sovražnika, ki je bil še v Przed-

borzu, ter zasedel vzhodni rob kraja. V sled iniciativnega vdiranja poročnika Steinfelderja je bilo še isti dan gotovo, da se sovražnik na vzhodnem obrežju Pilice ne bo upiral. Tudi so zajeli vjetnike ter zaplenili velike zaloge municije, ki jih iznenadeni Rusi niso mogli več odpeljati. Imenovanega hrabrega in pogumnega častnika, ki komandira dva meseca z največjo previdnostjo en bataljon, je višji armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik za njegov junaško izveden naskok na Przedborz imenoval za nadporočnika. Tudi so ga predlagali Njegovemu Veličanstvu k visokemu odlikovanju.

Ruski vjetniki v Krakovu.

»Nowa Reforma« poroča: Včeraj popoldne ob pol 4. so pripeljali v mesto 800 ruskih vojakov, ki so bili vjeti pri Miechovu. Vjetniki so bili izključno Rusi iz sibirskih gubernij, pripadajoči 146. pehotnemu polku. Bili so pomešani: vojaki iz linije, rezervisti in črnovojniki. Vjetniki so korakali s humorjem, zadovoljni, da so zanje končane vojne štrapse. Kakor pripovedujejo naši vojaki, so komaj čakali, da se dajo vjeti Avstrijcem. Na to so čakali par dni. Končno se jim je to vendarle posrečilo pri Miechovu.

Proti večeru so pripeljali v Krakov zopet 500 ruskih vjetnikov. Tudi ti so bili vjeti pri Miechovu. Iz pripovedovanj teh vjetnikov se da sklepati, da vlada v ruski armadi popolna nediscipliniranost, vojaki so demoralizirani in gladni.

General Borojevič o ogrskem kmetu.

Budimpešta, 22. decembra. (Kor. urad.) General pehote Borojevič je na prošnjo urednika lista »Gazda Szövetseg«, naj se izrazi o vojnih sposobnostih ogrskega kmeta, poslal drage volje ta-le odgovor:

Ogrski kmet, ta biser naroda, se bori silajno. On je hraber in vstreden, on je skoro neobčutljiv napram težkocam in nadlogam, vedno vesel, poslušen in vdan kakor dobro dete. Ogrski kmet rad žrtvuje zadnjo kapljico svojega potu in svoje krvi. Pred 36 leti pri obleganju Sarajeva sem se naučil ceniti ogrskega kmeta. Danes po bitkah pri Tomaszowu, da bi ga bil nekdo zbudil iz težkega spanja: nekaj časa je stal kakor v polnu. Voz je stal ravno pod električno obločnico, katere hladna svetloba je padala na razpeti sneg in ljute obraze mož, ki so stali ob vozu. Gallegher se je sklonil in pričel je divje udrihati po konju.

»Pustite me,« je vpil in zamenj vlekkel za vajeti. »Pustite me, da se peljem naprej v pravim. Voz nisem ukradel in nobene pravice nimam me zadržavati.«

»Saj hočem le do redakcije,« je prosil, saj dobite voz v redu nazaj. Se plačalo se vam bode. Saj nočem uiti. Kočijaža so zaprli in jaz se vozim le do redakcije. »Ljudje božji, ali ne slišite,« je kričal in glas se mu je tresel od obupa, »pustite mi vajeti. Pustite je, sicer vas ubijem. Ali slišite? Ubijem vas?« In udaril je z bičem po možeh ki so stali pri konjevi glavi.

Eden izmed množice je segel po njem; prijel ga je za roke in vrgel na cesto. Toda že v prihodnjem trenutku je Gallegher pokleknil ter prijel moža za roko. »Gospod, pustite me, ne pripustite, da bi me drugi zadrževali. Voz nisem ukradel. Bog naj me kaznuje, če to ni res. Peljite me v redakcijo in tam vam bodo dokazali. Plačali vam bodo, kar bodete zahtevali. Saj je prav blizu, jaz pa prihajam od tako daleč.« In objel je moža za kolena ter ihtel: »Za božjo voljo, gospod, pustite me.«

LISTEK.

Gallegher.

Spisal R. H. Davis.
(Konec.)

Gallegher se je ozrl in akoravno je videl, da prihaja glas izpod čelade policaja, je v odgovor ostro švknul konja po glavi in ga pognal v dir.

Policaj je kvitiral s presunljivim žvižgom. Ob skupini hiš pred Gallegherjem mu je odgovoril drugi žvižg.

»Eha!« je bleknil Gallegher ter nateznil vajeti. »Eden je preveč,« je mrmral, kakor da bi se hotel pred seboj in pred konjem opravičiti. Konj se je ustavil.

»Zakaj za vraga ne obstaneš, če te kličem?« se je oglasil glas tik ob vozu.

»Nisem vas slišal,« je odgovarjal Gallegher s milim glasom. »Slišal pa sem vas žvižgati in tudi vašega gospoda tovariša in mislil sem si, da mi hočete morda kaj povedati; zato sem tudi obstal.«

»Dobro si me slišal. Zakaj nimaš prižganih svetilk?« je vprašal glas. »Ali bi morale biti prižgane?« se je začudil Gallegher, sklonivši se naprej in opazujoč svetilke z nepričakovanim zanimanjem.

»Ti veš, da morajo biti prižgane, in če ne veš, nimaš pravice voziti.«

Saj itak ne verjamem, da si ti pravi kočijaž. Odkod imaš voz?«

»Gotovo, voz ni moj,« se je Gallegher narahlo nasmejal. Last je Luke Mac Governa. Pustil ga je pred Croninovo gostilno, kamor je šel, da ga spiže kozarec. Nalil se je malo preveč in oče so mi dejali, da naj zapeljem voz nazaj k hlevu. Jaz sem Croninov sin. Mac Govern je tak, da ne more voziti. Le glejte, kako je konja pretepal. Spravljenega ga ima navadno pri vozniku Bachmannu in tja se sedaj peljem.«

Gallegherjevo natančno poznanje lokalnih slavnih mož je vrlega moža postavilo nekoliko zmešalo. Meril je fanta s preizkuševalnim pogledom, ki bi bil vsakega manj izurjenega lažnjivca kakor je bil Gallegher, spravljen v zadrego. Toda Gallegher je le skomignil z ramami, kakor od mraza, in je čakal navidezno popolnoma ravnodušno, kaj poreče redar. V resnici pa mu je bilo srce kakor težko kladivo in čutil je, da podlež in se zgrudi, ako potrja prisilni položaj še nekaj časa. Nova zasnežena postava se je v tem trenutku pojavila izza hišne sence.

»Kaj pa je Reader?« je vprašala. »O, nič posebnega,« je odgovoril prvi policist. »Fant ni imel prižganih svetilk, zato sem ga pozval, da naj obstoji, in ker ni ubogal, sem Ti zažvižgal. Pa je sedaj vse v redu. Fant pelje voz le do Bachmana. Vozi dalje,« je pristavil mrko.

»Hij,« je zažvižgal Gallegher. »Lahko noč,« je zaklical čez ramo.

Gallegherju je odleglo. Globoko je vzdihnil in dirjal je naprej, krepko proklinjajoč oba bedaka, ki sta ga bila motila.

»Zakaj človeka rajše takoj ne ubijejo, mesto da ga trpinčijo do smrti,« je mrmral poskušajoč se udati zopet svojemu staremu zafkljivemu značaju. Toda ta poskus se je ponesrečil; osramočen je čutil, da mu je porosila lice slana solza in da mu jok silil v grlo.

»Ni lepo, da se spravi cela policija na takega malega pobiča, kakršen sem jaz ter ga trpinči,« je dejal sramežljivo, kakor bi se hotel opravičiti. »Ničesar zlega ne delam, zebe me do smrti in vendar me mučijo neprestano.«

Bilo je tako mrzlo, da ga je bodlo, če je vdaril z nogo ob tla in da so ga pekli prsti, kakor da bi goreli. Dostikrat ob tej uri še ni spal, toda nikdar se ni čutil tako zaspanega kakor danes. Bilo mu je kakor da mu tiči nekdo s kloroformom napojeno gobo na nos, polasčevala se ga je pijanost, katere se ni mogel otresti.

Nejasno je zagledal nad seboj okroglo razsvetljeno ploščo. Zdelo se mu je kakor velika polna luna in uganil je, da je to ura, katero zagledati si je bil toliko želel. Toda predno se je prav zavedal, je bil že mimo; dogodek pa ga je vendar streznil in ko le voz zavil okoli oga mestnega

kolodvora je pomislil, da mora pogledati na razsvetljene kazalce one druge velike ure, ki sveti celo noč nad kolodvorskim poslopjem.

Hudo se je ustrašil, ko je videl, da je že pol treh in da mu preostaja le še 10 minut. Spoznal je, kje da se nahaja in da je treba kar najbolj hiteti. Dvignil se je na sedežu in z besedo priganjal konja k še ostrejšemu diru po polzskem asfaltu. Misleč edino na to, da mora hiteti, je dirjal po Broad Street in zavil v Chestnut Avenue, ki je držala naravnost k redakciji, oddaljeni le še kakih 6 hišnih karjev.

Gallegher se ni zavedal kako se je stvar začela, slišal je le naenkrat, da se ga kliče od vseh strani, videl je da sta skočila dva moža v obleki kočijažev proti njegovemu konju ter ga ustavila, gladila po vratu ter ga klicala po imenu. Ostali kočijaži pa, ki imajo tam na oglu svoja stojišča so se gnetli okoli voza, kričali, preklinjali ter mu grozili s svojimi biči.

Pravili so, da vedo, da je to voz tovariša Mac Governa, hoteli vedeti, kje je, zakaj ne sedi na kozlu; vpraševali so Gallegherja, kje je voz ukradel in zakaj je bil tak norec, da je zavozil baš med lastnikove prijatelje; dejali so, da je že skrajni čas, da bi smeli kočijaži s kozla na četrtno vlna, ne da bi jim bil voz takoj ukraden; eden je klical policijo naj pride in zapre tatinskega smrkovca. Gallegherju je bilo pri srcu, kakor

Grodnu. Przemyslu in po mnogih bojih ga obdajemo. Bog ohrani najmočnejše stebre Ogrske, ogrske kmete.

O zmagan na Poljskem.

Berolin, 22. decembra. (Kor. ur.) O zmagan na Poljskem piše »Schlesische Zeitung«. Čisto posebne izraze zahvale in priznanja moramo posvetiti zvestemu sodelovanju nemških in avstro-ogrskih čet. Naše pobratimstvo v orožju z našimi prijatelji in zavezniki iz donavskih dežel se je izkazalo na naravnost sijajen način in je ustvarilo čustvo skupnosti, ki sega preko politike in preko beže vojne položaja, ker je nam prodorlo globoko v srce in se nam tu tako močno ukoreninilo, da ga ni mogoče izriniti. Dva naroda, ki sta skupno preživela takšne dneve največje nevarnosti, ne morete nikdar pozabiti na to.

V VARŠAVI.

»Daily Telegraph« priobčuje preko Petrograda slike iz življenja v Varšavi. Prebivalstvo še vedno beži iz mesta. Premožni plačujejo horendne vsote za avtomobilsko vožnjo samo par kilometrov do prihodnje postaje izven Varšave. Direktna proga v Varšavo so vse zasedle vojaške oblasti. Vse postaje so polne čet in za civilno prebivalstvo je nemogoče priti z železnico iz mesta. Najcenejša avtomobilska vožnja do prve postaje ki je dosežna za civiliste, stane 500 rubljev. Tudi revnejše prebivalstvo beži iz mesta. Videti je nešteto sani s hišnimi opravami, ki jih vlečejo psi. Varšavi pa grozi tudi lakota. Vse okoliško kmetijsko prebivalstvo je zbežalo, vsled česar je tudi mesto brez živil in za najnavadnejša živila je plačati visoke cene. Surovo maslo stane 3 rublje, jajc in mleka sploh ni več dobiti. V mestu so vsi prepričani, da bodo Nemci v kratkem bombardirali prednje utrde, če ruske oblasti mesta ne bodo prepustile brez boja.

»Central News« v Christianiji poročajo iz Varšave, da je 19. t. m. metal neki Zeppelin na Varšavo 11 bomb, ki so razdelele 2 hiše ter ubile 90 civilnih oseb, 50 pa ranile. Dne 20. t. m. je vrgel neki nemški letalec 6 bomb na mesto.

RUSI V KARPATIH.

»Az Est« poroča iz Ungvara: Rusom se je pri njihovem zopetnem sunku posrečilo prodreti do Fenyvesvölgyja. Tu so držali svoje pozicije več dni, potem pa so se morali umakniti na Hajasdu. Tu so se jim pridružile ruske čete, ki so se bile umaknile iz Vereszallasa preko Tibaa.

Ko so naše čete prišle na celi fronti v Karpatih z ofenzivo, je dne 19. t. m. naša artiljerija z vso silo napadla Ruse pri Hajasdu. Boj se je končal z našo zmago. Naše čete so zavzele Hajasdu in pri tem vjele več sto Rusov. Rusi so se umaknili proti Uzkoku ter pustili tam le majhen oddelek.

O položaju v ogrskih velikih županijah poročajo v popolnili k uradnim komunikacijam še to-le:

Iz Marmaros-Szigeta: Naši boji proti sovražnim četam so bili uspešni, Rusi so se umaknili. Mi zasledujemo posamezne kolone že preko ogrske meje.

V komitatu Bereg so se vršili severno od Voloczsa neznatni boji. Rusi

Glavni urednik je dvignil govorilo telefona ter izjavil: »Se ne« na vprašanje, ki ga je bil staval nočni urednik že petič v zadnjih 20 minutah. Potem pa je nepotrpežljivo odšel v gornje nadstropje. Gredečo mimo vrat lokalnega uredništva je zapazil, da reporterji še niso odšli, temveč da posedavajo po mizah in stoli, kakor bi nečesa pričakovali. Vpraševalno so se ozirali vanj in lokalni urednik je vprašal: »Se vedno nič?« Šef je odkimal.

V črkostavnici so stali stavci brez dela in metteur en pages se je razgovarjal z nočnim urednikom.

»No?« se je oglasil poslednji.

»Menim, da ne moremo več čakati; kaj menite?«

»Je že pol ure čez čas,« je odgovoril nočni urednik; zamudili bomo vlake v predmestja, če list še dalje zadržujemo. Zdi se mi itak neverjetno, da bi se bil boj sploh vršil in da bi bil Hade aretiran.

»Kaj pa če bi nas kdo prehitel?« je opazil metteur. »Menim sicer, da je nemogoče, ker bi bil Doyer vendar že zdavnej prišel, ko bi bilo kaj za natisniti.«

Glavni urednik je razmišljal. »No, pa naj bo,« je dejal počasi ter vzdihnil. »Naprej.« Metteur se je obrnil in pričel ukazovati, oba urednika pa sta se še vedno spogledavala v dvomu.

Naenkrat so se čuli od zunaj

so se umaknili proti obmejni občini Zingo. Tudi pri Bezer Szalasu se sovražnik umika.

V komitatu Ung smo pravočasno storili potrebno, da ustavimo sovražnika, ki je bil vdrl skozi dolino reke Tihe. Sovražnik je nameraval zadržati naš sunek proti dolini Sana, preprečili pa bomo ta naklep. Doselej smo tudi že porazili neko sovražno kolono ter zopet zasedli občini Hajasdu in Ligetes.

USPEŠNA PROTIOFENZIVA PROTI SRBIJI.

Vojaški strokovnjak graške »Tagespost« poroča:

»Na srbskem bojišču je konstatirani uspešno avstro-ogrsko protiofenzivo. Podrobnejših poročil še ni mogoče podati.«

V ADRIJI IN NA LOVČENU.

Bologna, 22. decembra. »Resto del Carlino« poroča iz Rima: Te dni se je vrnil neki odlični italijanski politik iz Črne gore. Ta pripoveduje: V Adriji se sedaj ne nahajajo nikake francoske ali angleške vojne ladje več. Vse so se zbrale v Malti in pred Gibraltarom. Vse kaže, da se tudi z Lovčenu ne pripravljajo nobena akcija proti Boki. Sicer pa so artiljerijski forti v zvezi z mornarico pripravljene, da odbijejo vsak napad. Na Lovčenu so postavili 8 novih francoskih topov s francoskim moštvom. Topovi pa začnejo šele streljati, čim to zaupače poveljnik francoskega brodogradništva. Topovi stoje na drugem mestu, kakor pa prejšnje baterije, katere so bile avstrijskemu ognju preveč izpostavljene. Dosedaj v Črni gori se nahajajo francosko moštvo je odšlo. Na Lovčenu je postavljena velika brezžična postaja. Proti avstrijskim avijatikom so na raznih krajih nameščene strojne puške. Avstrijski avijatik so že opetovano obmetavali Cetinje in Bar z bombami. V zadnjih dneh je zopet dospelo mnogo francoske municije.

ODBITI ANGLEŠKI NAPADI PRI FESTUBERTU IN GIVENCHYJU. — NEMŠKI USPEHI V ARGONIH IN PRI VERDUNU.

Berolin, 22. decembra. (Kor. ur.) Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 22. decembra. Pri Nieuportu in v okolici Yperna vlada v splošnem mir.

Da zopet osvoje pozicije, ki so jih dne 20. decembra izgubili, so večeraj in danes ponovi izvršili Angleži, ojačeni s francoskimi teritorialnimi

glasni kliči, iz reporterske sobe je bilo slišati hrup pehajočih se ljudi. Nagli koraki so cepetali po stopnicah in šum je prodrl glas lokalnega urednika naj nekdo »hiti k Maddeusu in naj prinese malo žganja, toda naglo.«

V stavnicu ni nikdo spregovoril besedice, toda stavci so že slekli svoje zimske povrtnike in vse je čakalo bistro v vrata uprtih oči. Vrata so se naglo odprla in na pragu sta se pojavila kočijaž in lokalni urednik, ki sta vedla žalostno postavo malega fantiča, premočenega in prepadenega. Voda mu je curčila iz obleke in na tleh so nastajale pri vsakem koraku male luže.

»Moj Bog, to je Gallegher,« je znil nočni urednik z razočaranim glasom. Gallegher je stopil korak naprej, sukajoč s trdimi prsti gumb na svojem jopiču.

»Gospod urednik,« je spregovoril z utrujenim glasom boječe se ozirajoč na šefa, »gospoda Dwyerja so aretirali — nisem mogel priti prej, zadržali so me, vzeli so mi voz, toda — in izvekel je iz žepa beležnico, katere platnice so bile mekne in mokre, »toda Hadeja smo zasačili in to-le je poročilo gospoda Dwyerja.« In potem je vprašal s čudnim naglasom — napol v strahu, napol v nadi — »Ali sem prišel še pravočasno, gospod urednik?«

Glavni urednik je vzel beležnico ter jo vrgel metteurju, ki je trgal iz

četami, pri Festubertu in Givenchyju obupno sunke, ki smo jih odbili.

V okolici Richbourgja to smo je posrečilo, da so se oprijeli svojih starih pozicij.

Včerajšnja francoska napada v okolici Alberta severovzhodno od Compiègne, pri Souain in Perthes smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika.

V zapadnem delu Argonov smo osvojili nekaj strelskih jarkov.

Vzhodno od Argonov, severno-zapadno in severno od Verduna smo z lahkoto in deloma s težkimi izgubami za sovražnika zavrnili vse francoske napade.

Šele po objavi smo žal doznali, da ima včeraj priobčeno povelje francoskega generala Joffra z dne 17. decembra 1914. še ta-le dostavek: »Povelje nai se danes zvečer razglasi vsem četam in nai se prepreči, da bi prišlo v časopise.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V BELGIJI IN NA FRANCOŠKEM.

V Belgiji in na Francoskem so pričeli zavezniki z ofenzivo. Sedaj se vrše na posameznih točkah, kjer skušajo zavezniki odločilno udariti na Nemce, ljuti boji. Iz nemških uradnih poročil pa izvemo, da se zaveznikom doslej še nikjer ni posrečilo doseči kak odločilen uspeh.

»Daily Chronicle« poroča, da so se zavezniki postavili na jugu od Nieuportu in da poskušajo prodreti proti Middelkerquu.

»Telegraaf« prinaša pregled dogodkov na Flandrskem v zadnjem tednu ter piše: To pot teden ni bil miren. Skoraj vsak dan so grmeli topovi na celi črti od Armentieres do Iysa in od tam do Nieuportu. Ypres je še vedno v rokah zaveznikov. Mesto pa je bilo tudi ta teden še bolj razdejan. Na treh točkah je bil boj posebno ljut. Izgube so bile na obeh straneh zelo velike. Na Brügge je zopet metal neki angleški letalec bombe. V noči od sobote na nedeljo je bilo slišati neprestano grmenje topov in v nedeljo so zavezniki nadaljevali svojo ofenzivo. Na Yseri se vrše boji celo na čolnih in plavih, posebno ljut pa je bil boj na nasipih pri Lombardzydu.

Iz Zahodnje Flandrske poročajo, da se Nemci v gozdu pri Houthoulsu med Merckenom in Stadnom silno upirajo prodiranju zaveznikov. Angleške patrulje so se mogle v Stadnu le nekaj časa držati.

»Münchner N. N.« poročajo iz Amsterdamu, da so angleške ladje od ponedeljka ob 2. in 40 minut jutraj naprej zopet silno obstreljevale belgijsko obal. Angleške ladje so obstreljevale Zeebrügge in Heyst ter oddale kakih 30 strelcev. Nemške baterije so odgovarjale. Daleč se je videlo, kako so angleške ladje razsvetljevale obal z reflektorji.

»Temps« poroča: Glasom poročil statistične družbe štejejo od Nemcev zasedeni deli Francoske 3.255.000 duš. Celotno vrednost zasedenih pokrajin cenijo na približno 14 in pol milijarde, hipoteknih dolgov je v teh pokrajinah za približno 1 milijardo.

Francoska samoprevara.

Berolin, 21. decembra. (Kor. ur.) Dopisnik »Berliner Tageblatta« poroča, da se je neki vjeti francoski častnik tako-le izrazil: »Francoski vojaki ne vedo ničesar o vojnem po-

nje posamezne liste ter jih tako naglo razdeljeval med stavce kakor spreten igralec karte. Šef pa se je sklonil, vzel Gallegherja v naročje ter mu začel razgovorjati moker, umazane čevlje. Gallegher se je narahlo poskušal upreti temu ponižanju uredniške vladarske svetlosti, toda njegov odpor je kmalu omagal in glava se mu je težko naslonila na prsa glavnega urednika.

Prišlo se mu je mešati; videl je obraze žurnalistov, ki so mu drgli noge in roke, kakor v megli, ropotanje tiskarskih strojev se mu je zdelo kakor šumenje morskih valov. Toda naenkrat se je zopet jasno zavedal vseh dogodkov in okoliščin svoje avanture. Z rahlim usmevom se je ozrl na glavnega urednika: »Zapodili pa me ne bodete, ker sem vam utekel, kaj ne?« je šepetal. Glavni urednik ni odgovoril takoj. Sklonil je glavo in iz tega ali onega vzroka so mu nšle misli k lastnemu fantiču, ki je spal doma v svoji postelji. Potem pa je tiho dejal: »Tokrat ne, Gallegher.«

Pomirjen je položil Gallegher svojo glavo zopet na nemo starejšega moža, zaupljivo se smehljajoč mladim ljudem, ki so se gnjetli okoli njega. »Saj bi vam tudi slabo pristojalo,« je rekel že zopet nekoliko predrzen kakor vedno, »kajti — premagal sem celo mesto.«

ložaju. Tako se na primer boré čete iz južne Francije v Argonih, ne da bi vedele, kje se nahajajo. Bore se v trdnem prepričanju, da se nahajajo na grebenih gorovja Schwarzwald. Mi jih seveda puščamo v tej veri, ki jih okrepjuje v boju.« Tako varajo Francozi sami sebe.

Potvore francoskih listov.

Cerolin, 21. decembra. (Kor. ur.) »Berliner Illustrierte Zeitung« je nedavno tega dognala, da so fotografije nekega baje osvojenega nemškega topa, ki so jih priobčili razni francoski listi, samo navadne reprodukcije slike, ki jo je nedavno tega priobčila »Berliner Ill. Zeitung«. Sedaj konstatira tudi »Berliner Tageblatt«, da so cesarjeve slike v listu »Vie de Paris« dne 5. in 12. decembra, baje najnovejši posnetki z bojišča, dejansko slike s švicarskih jesenskih manevrov, ker so na sliki fotografirani švicarski častniki kot spremljevalci cesarja Viljema, med njimi tudi zvezni svetnik Hoffmann.

Položaj nemških vjetnikov na Francoskem.

Berolin, 22. decembra. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše o položaju nemških vjetnikov na Francoskem. Mednarodni komite Rdečega križa v Ženevi je izročil poročilo, ki ga je podal francoski pooblaščenec za nadzorovanje vojnih vjetnikov. V poročilu pravi: Posetil sem vjetniška taborišča v Blayru in Aurillacu in lahko zagotovim, da povsodi ravnaajo z nemškimi vjetniki docela korektno. Vse odredbe glede njihovih bivališč, obleke in prehrane moram označiti kot zadovoljive. Prepoved, da bi ne smeli govoriti nemški, ne eksistira. Dopisovanje s svojci je vjetnikom dovoljeno. Zdravstvene razmere v gorah ležečega taborišča, kjer se še sedaj nahajajo francoski vojaki, ni nikakor neugodno.

Francoska zbornica.

Iz Ženeve poročajo »Lokalanzeiger«: Francoski ministrski svet je izpremenil več točk izjave, ki naj bi se predložila senatu o zunanjih odnosih Francoske. Izjave bodo bolj previdne.

Mornariški minister se je v mornariški komisiji trudil zavračati napade na francosko mornarico. Minister je izjavil, da so očitanja, kakor da francosko brodogradništvo ne stori, neupravičena. Tudi angleško brodogradništvo je obsojeno, da ne deluje. Najprej morata streljati centralna zveznika, ker sicer jih ni mogoče napasti. V celoti stoji morje pod kontrolo Francoske in njenih prijateljev.

Socijalisti v francoski zbornici.

Pariz, 22. decembra. (Kor. ur.) Socijalistična skupina v zbornici je soglasno sklenila, da sprejme vse vojne kredite s šestmesečnim proračunskim provizorijem vred.

LETALO NAD DOWROM.

Iz Brügge, ki je, kakor znano, v nemških rokah, poroča poročevalec »N. Wr. Tagbl.«: Že dva dni se mudim ob belgijski obali, kjer so boji pri Nieuportu v zadnjih dneh zelo silni.

Včeraj (21. decembra) sem bil na obali priča, ko se je vrnil mornariški poročnik Prodzynski s poleta s svojim hidroplanom iznad Dowerja. Na Dower je vrgel dve bombi. Ena bomba je padla v vodo in tudi učinila druge bombe ni mogel opazovati. Prodzynski je prvi pilot, ki je poletel s hidroplanom na Angleško. Prišel je svojemu poveljstvu važna poročila. Tako je videl, da stražita Kanal dve vrsti angleških torpednih rušilcev med Dowerjem in Calaisom. V Dowerju je videl neko bojno ladjo in ob severovzhodni obali Angleške živahen promet trgovskih ladij. Včeraj je došel nad Ostende neki sovražni letalec, ki so ga pregnali.

»Times« poročajo, da je neki nemški hidroplan v nedeljo vrgel na Calais dve bombi, ki pa nista napravili nobene škode.

Konec burske vstaje.

London, 22. decembra. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Kapstadta: Javnost se živahno interesira za vprašanje, kako je kaznovati voditelje in udeležence burske vstaje.

Generala Deweta, predikanta Brockhuysena in druge voditelje bo sodilo posebno triletsko sodišče, sestavljeno z dovoljenjem parlamenta. Ostali udeleženci, ki so ropali ali se sicer pregrešili proti zakonom civilizacije, pridejo pred sodnijsko komisijo, ki se že sestavlja.

Posebna komisija bo določila odškodnine za one lojalne prebivalce, ki so vsled vstaje gmotno trpeli. Ško-

da znaša samo v državi Oranje čez 200.000 funtov.

Vjet burski general.

Pretorija, 21. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča, da je bil burski general Wolmarans vjet.

TURSKA VOJNA.

Rusko poročilo o bojih v Kavkazu.

»Berliner Tagblatt« priobčuje komunikacije ruskega generalnega štaba z dne 16. decembra o bojih v Kavkazu. Komunikacije pravi:

V prvi polovici decembra so znatno ojačene turške čete zasedle dolino Evfrata in okolico Vana. Njihova ofenziva je izzvala manjše boje pri Suverdi, Dutahu, Serafi, Asurli in Deiru. Ti boji pa so končali s porazom turških čet, ki so se morale umakniti. Turki so imeli velike izgube in njihove čete so na tej fronti demoralizirane. Na ostalih frontah ni česar novega.

Francoski podmorski čolni v Dardanelah.

Rim, 22. decembra. »Tribuna« poroča: Dne 20. decembra sta se pojavila v vzhodu Dardanel dva podmorska čolna, ki sta uničila nekaj min ter nato nepoškodovana odplula. Bila sta baje francoska čolna. Pred vzhodom v Dardanele križarijo francoske in angleške vojne ladje.

Eksplodizija na angleški ladji v Sueškem prekopu.

Iz Milana poročajo: Na angleški ladji, ki vozi vodo za čete ob Sueškem prekopu se je dogodila iz neznanih vzrokov strašna eksplozija. Devet oseb je bilo ubitih, 18 ranjenih.

Preokret v mišljenju v Perziji.

Frankfurt, 22. decembra. (Kor. ur.) Kakor brzojavljajo listu »Frankfurter Zeitung« iz Petrograda, poroča »Novoje Vremja« iz Tcherana, se uveljavljajo v Perziji, odkar je bil sklican novi parlament, naraščajoče simpatije za Turčijo in Nemčijo.

Francija hoče anektirati Maroko in Tunis?

Razni listi poročajo, da namestila Francija anektirati Maroko in Tunis. Vesti so malo verjetne, ker je aneksija prav neobičajno sredstvo privezati kolonije na gospodujočo državo.

Nova egipčanska vlada.

Iz Londona poročajo: Sultan Hussein Hamel je pisal dosedanjemu min. predsedniku Rušdi paši pismo, v katerem pravi: »Želim da se dosedanje delo za socialne in gospodarske reforme nadaljuje. Prebivalstvo naj se polagoma pritegne k delu za dobrobit države.«

Dosedanji kabinet pod vodstvom Rušdi paše je ostal na krmilu. V soboto so med gromenjem topov razobesili na vseh vladnih poslopih novo zastavo neodvisnega egipčanskega sultanata.

Manifest bivšega kedive.

Bivši egipčanski kedive Abbas Hilmi je izdal manifest na Egipčane, v katerem pozivlja k zvestobi, obljublja moderno ustavo ter roti, da naj Egipčani zaupljivo pričakujejo turško armado, ki jih bo osvobodila izpod tujega jarma.

NEUTRALNE DRŽAVE.

Turško svarilo Bolgariji.

Iz Carigrada poročajo: Turško časopisje svari Bolgarijo, naj ne zaide v politiko dvomljivosti. Oficijozni »Tanin« piše: Zdi se nam, da hoče Bolgarija sedeti na dveh stoli. Toda čas je, da bi Bolgarija razumela, da je to nemogoče. Nejasnost položaja v Sofiji nas sili, da povemo odločno: Ako nastopi Bolgarija proti nam, mora vedeti, da smo bolj pripravljeni, kakor si misli. Ako pa se pridruži nam, ji bomo odprito prijatelji. Naša armada, ki je koncentrirana v Odrinu, je pripravljena se braniti proti Bolgariji, pa jo tudi podpirati. Pričakujemo odgovora, za katero izmed teh dveh eventualnosti se je Bolgarija odločila.

Zadnje ponudbe Bolgariji.

»Secolo« javlja iz Bukarešte: Zastopniki tripletentne kočje stori v Sofiji te dni še en skupen korak. Ponudili bodo Bolgariji v sporazumu s Srbijo takojšno okupacijo Macedonije od Vardarja z izjavo, da je Srbija pripravljena k še obsežnejšim teritorialnim kompenzacijam »ako se vojna za njo srečno konča.«

Odlaganje v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Pod predsedstvom obolelega min. preds. Bratianu se je vršil ministrski svet, katerega sta se udeležila tudi predsednika zbornice in senata. Z ozirom na negotovost položaja in na v teku se nahajajoče diplomatske akcije se je sklenilo odkloniti nameravane izjave min. predsednika v zbornici o zunanji politiki Romunije.

Hodejski incident še ni poravnán.

Iz Rima javljajo: Konflikt, ki je izbruhnil med Italijo in Turčijo radi Hodejde še ni poravnán. Italija še ni dobila zahtevanega zadoščenja, ker se baje upira turški vali v Hodejdi izvršiti dane mu ukaze. Italijanska vlada je zato energično urgirala izvršitev svojih zahtev.

Italijanski parnik obstrlejevan z Malte.

Rim, 22. decembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča z Malte: Parnik »Letimbro« ladjeplodne družbe Sicilija, ki je došel iz Tripolisa pred tukajšnje pristanišče; eno uro po običajni zatvoritvi pristanišča za trgovinske ladje, je bil, ko je dalj admiraliteti signale, zadet od šrapnela. Na prošnjo italijanskega konzula je poslal guverner takoj nekega kapitana s komisijo na krov parnika, da konstatira povzročeno škodo ter preišče, kdo da je odgovoren. »Letimbro« je odplul v Syrakuzo.

Anglija hoče Italijo zaplesti v vojno.

Nizozemski listi hočejo vedeti, da je poslala Anglija najete turške emisarije v italijansko Tripolitanijo, ki naj hujskajo tamkajšnje prebivalstvo na upor proti Italiji. Anglija hoče na ta način zaplesti Italijo v vojno proti Turčiji.

Sporazum v Albaniji.

Iz Barija poročajo: Razmere v Skadru in v Albaniji so se zboljšale. Med posameznimi plemeni je prišlo do sporazuma. Upravo dežele bo vodila komisija, kateri načeluje Prek Bib Doda. Komisija je izdala manifest, ki poziva Albance, da se naj posvetijo mirnemu delu. Uradni jezik je albanski, turški jezik živa pravno. Zastava Albanije bo diže črna.

(Vesti, da je bil Esad paša proklamiran za kneza in da je napovedal sveto vojno, so torej neresnične.)

Maksimalne cene za krompir.

Trgovinski minister, poljedelski minister in notranji minister so dne 19. decembra odredili:

Na podlagi cesarske naredbe z dne 10. oktobra 1914, drž. zak. št. 274, se za čas izvanrednih razmer, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukaže sledeče:

§ 1. Pri prodaji krompirja na debelo se ne smejo prekoračiti sledeče maksimalne cene:

Dežela	Cena v kronah za 1 met. stot krompirja, izvzemši kiplerja
a) jedilni krompir, sortiran (rumeni, beli, rožnati)	b) nesortiran krompir (za industrijo in krmo)
Kranjsko	10:50 6:50
Štajersko	10:50 6:50
Koroško	10:50 6:50
Niže Avstrijsko	9— 6—
Zgor. Avstrijsko	10— 6—
Solnograško	10:50 7—
Goriško, Trst	11— 7—
Istrija	11— 7:50
Tirolsko	11— 6:50
Predarisko	11:50 6:50
Češko	9— 6—
Moravsko	9— 6—
Šlezija	9— 6—
Dalmacija	12— 7—

§ 2. Kot trgovina na debelo v zmislu te odredbe naj velja promet med producenti, trgovci in predelavci. V § 1. določene maksimalne cene se ne smejo prekoračiti niti pri direktnem prometu med producentom in konsumentom.

§ 3. Maksimalne cene se razumejo za kraj pogodbene dobave za 100 kilogramov, brez vreče, proti plačilu v gotovini (netto per Kassa). Če kupec ne da vreče, tedaj je prodajalec pri prodajah od oddajne postaje upravičen, preskrbeti na stroške prodajalca tudi slamo, ki je potrebna, da se vagon obloži in pa krompir pokrije. Maksimalne cene vsebujejo stroške nakladanja in transporta do oddajne postaje.

§ 4. Politična deželna oblast ima pravico, določiti za nadrobno prodajo maksimalno ceno, pri čemer se ima ozirati na maksimalne cene, določene za trgovino na debelo.

§ 5. Posestnika krompirjevih zalog sme politična deželna oblast po-

zvati, da proda te — v kolikor niso potrebne za njegovo lastno domačo potrebo — za določene maksimalne cene. Poljedelcem in produkcijskim obrtnikom se morajo pustiti one množine, ki jih potrebujejo za nadajevanje svojega gospodarstva in svoje obrti. Če se posestnik brani, ugoditi tej zahtevi, tedaj more politična deželna oblast prodati zaloge na račun in stroške posestnikov; prodajno ceno naj končno določi politična deželna oblast, ozirajoč se na maksimalne cene, kakor tudi na kvaliteto in uporabnost blaga po zaslišanju izvedencev.

§ 6. Ta odredba se ne nanaša na nakup krompirja iz carinskega inozemstva.

§ 7. Za promet s krompirjem more poljedelski minister na predlog kake poljedelske korporacije ali kontrolne postaje za seme na Dunaju dovoliti izjeme od določil te naredbe.

§ 8. Prodajalce, ki se pregreše proti določilom te naredbe in proti predpisom, ki se izdajo na podlagi iste, kaznujejo politične oblasti prve instance z denarnimi globami do 5000 kron ali z zaporom do šestih mesecev.

§ 9. Ta naredba stopi v veljavo dne 23. decembra 1914.

Dnevne vesti.

— Dr. Fran Munda t. K večnemu počitku so odpeljali včeraj popoldne iz Gradišča truplo velikega dobronika slovenskega naroda in zlasti slovenske mladine, odvetnika dr. Frana Munde. Skromno in tiho je preživel svoja zadnja leta, zvest do zadnjega vzdihljeja svojim idealom, ki so ga spremili na poti skozi celo življenje, dobronik svojim bratom celo v smrti. Veliko ljubezen in spoštovanje, ki je je užival v vseh ljubljanskih krogih, je posvedočil tudi pokojnikov pogreb. Spremili so pokojnika na zadnji poti poleg njegovih ožjih stanovskih tovarišev in zastopnikov kranjske odvetniške zbornice, zastopniki mestne občine ljubljanske, zastopniki trgovske in obrtniške zbornice, gremija trgovcev, zastopniki raznih ljubljanskih zavodov in društev, med njimi »Glasbene Matice«, »Družbe sv. Cirila in Metoda«, »Radogoj«, »Domovine«, »Bratibor«, vseh ljubljanskih narodno-naprednih političnih društev, »Akademije«, »Prosvete«, »Citelnice«. Izmed gg., ki so pokojnika po-

častili v spremstvu na zadnji poti, omenimo župana ljubljanskega gosp. dr. Ivana Tavčarja, podžupana gosp. dr. Karla Trillerja, dvornega svetnika gosp. Pajka, dvornega svetnika gosp. Polca, dvornega svetnika gosp. Hubada, državnega poslanca gosp. dr. Ravniharja, med številnimi odvetniki predsednika odvetniške zbornice gosp. Majorona, odvetnike gg.: dr. Kokalja, dr. Šviglja, dr. Novaka, dr. Pirca, dr. Papeža, sodn. nadsvetnika Traunerja, magistratnega ravnatelja gosp. dr. Zarnika, deželnosodnega predsednika gosp. Elsnerja, višja deželnosodnega svetnika g. Hauffa in g. Vedernjaka, predsednika notarske zbornice g. Plantana, notarja g. Galleta, deželnosodnega predsednika v p. plem. Levičnika, vladnega svetnika ravnatelja Senekoviča, notarja Hudovernika ter mnogo drugih odličnih zastopnikov ljubljanskih korporacij. Spremilo je pokojnika tudi veliko število najodličnejših ljubljanskih dam z županjo gospo dr. Tavčarjevo na čelu. Pogreb pokojnika je otvorila za križem velika črna zastava, kateri so sledili otroci iz Marijanišča, ki jim je bil pokojni velik dobronik. Krsto so peljali v velikem galavozu mestnega pogrebne zavoda. Mestni pogrebni zavod je oskrbel pogreb na sijajen način. Člani Glasbene Matice so zapeli pred hišo žalostinko. — Slava spominu dr. Frana Munde!

— Pogreb Antona Verovška. Včeraj so dvignili ob 3. popoldne krsto nepozabnega našega igralca Antona Verovška ter odpeljali njegovo truplo k večnemu počitku. Dolga je bila vrsta spremljevalcev, ki so počastili moža, ki si je iztekel za naše gledališče tolikih nevenljivih zaslug in ustvaril tako pristne podo-

be, za katere bi nas lahko zavidal marsikateri velik narod. S seboj je vzel te podo- be, vriskajoče in prepevajoče, žalostne in razposajene. Pogrešati jih bomo morali odslej te stare znance, ki so nam bili tako ljubi. Z njim so nam zagrebli celo vrsto ljubih znancev. Kal smrti se mu je vcepila v prsi pri izvrševanju svojega poklica. Žrtve svojega poklica je bil naš Anton. Sedaj so ga odnesli k Sv. Križu, da si odpodije od vseh težav, ki mu jih je nastalo življenje v tako oreobili meri. Zvesti njegovi prijate-

li, pevci »Ljubljanskega Zvona«, ki so tolikokrat njegovim osebam dajali karakteristično ozadje, so mu zapeli v slovo. Velika lovorjeva venca sta mu poklonila »Zveza dramatičnih društev« in »Dramatično društvo v Ljubljani«. — Spremili so pokojnika zastopniki najbližjih društev, razen gori omenjenih še zastopniki »Pisateljskega podpornega društva«, »Glasbene Matice«, »Ljubljanskega Zvona«, »Citelnice« in nešteti drugih ljubljanskih društev. Pogreba so se udeležili med drugimi tudi v velikem številu ljubljanske dame ter med drugimi zastopniki mestne občine in deželnega zbora. Bili so navzoči: podpolkovnik v p. gosp. Milavec, kontrolor »Mestne hranilnice ljubljanske« gosp. Trstenjak, ravnatelj »Glasbene Matice« gosp. Hubad, svetnik ravnatelj gosp. Šubic, poslanec Jarc, mag. komisar gosp. Govekar, arhivar gosp. Zupančič, železniški nadoficijal gosp. Podkrajšek, župnik Finžgar in mnogo drugih. Spremili so pokojnika tudi njegovi stanovski kolegi. Spremstvo je bilo jako impozantno ter si je pogrebni zavod gospoda Josipa Turka oskrbel pokojnemu Antonu Verovšku za zadnjo pot najlepšo opremo. — Slava spominu Antona Verovška!

— Odlikovanje. Železniški poduradnik iz Šibenika, Karel Seničar, doma s Spodnjega Štajerskega, je odlikovan s srebrno medaljo I. reda za hrabrost. Seničar je namreč sredi najhujšega ognja namestil v bosenski Rači telefonsko zvezo in jo hrabro branil pred nasprotnikom.

— Nadučitelj Krauland iz Bele peči umrl vsled bolezni, dobljene v vojni. Nadučitelj Jožef Krauland iz Bele peči je bil kot nadomestni rezervist 17. pehotnega polka na severnem bojišču, kjer je zbolel na revmatizmo. Prepeljali so ga v rezervno bolnišnico v Miskolcz, kjer je te dni umrl.

— Pogreša se Janez Rabič, rez. infanterist 4. domobranskega pešpolka, 8. stotnija, vojna pošta št. 48. Od njega ni že od 20. avgusta t. l. nobenega glasu. Kdor bi kaj vedel o njem, se prosí, da to sporoči njegovemu očetu Janezu Rabiču, posestniku na Dovjem, Gorenjsko.

— Kdo ve kaj? Pogrešajo pešca Stefana Humarja, 27. domobranskega polka, 6. stotnije, ki ni dal že od konca septembra nobenega glasu od sebe. Ako ve kdo izmed njegovih tovarišev kaj o njem, naj to sporoči njegovi ženi Alojziji Humar, Škedenj št. 1081 pri Trstu.

— V srbskem vjetništvu se nahaja tukajšnji trgovec in hišni posestnik Josip Olup na Starem trgu. Brzjavil je iz Kragujevca po denar.

— Društvo avstrijskih bančnih in hranilničnih uradnikov, katero vzdržuje tudi v Ljubljani okrajno skupino, je darovalo za mesec november t. l. 9000 K za vojno preskrbne namene. Imenovana organizacija je darovala v iste svrhe preje že 21.900 K in je poleg tega podpisala 250.000 K vojnega posojila.

— Velikodušno darilo. Črnovojniki - strežniki v »Mladiki«, pri Uršulinkah in v obrtni Šoli so darovali 70 K pribojstva pri menaži za Božič za podporo sirotam in vdovam vojakov ter v podobne namene poleg tega zbrali še 63 K.

— Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane, ki pridejo v poštev glede izdelovanja in prodaje moke, peciva in slaščičarskega blaga, na št. 325, državnega zakonika, ki vsebuje ministrski odredbo z dne 28. novembra t. l. glede določitve najvišjih cen za žito in moko ter na državni zakonik št. 324 z ministrski naredbo z dne 28. novembra 1914 glede izdelovanja in prodaje moke.

— Dne 7. decembra je izšel deželni zakonik z dne 7. decembra z objavo c. kr. deželne vlade kranjske, ki določa anajvišje cene za velike trgovine z žitom in moko. Citirani zakonik se dobe v vsaki knjigarni v Ljubljani.

— Odprta knjižnica. Knjižnica Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj je zaradi praznikov odprta jutri, v četrtek ob 4. popoldne do 9. zvečer. V soboto in nedeljo je odprta od 10. do 12. popoldne. Knjižnica posluje kot znano na Vožarskem potu št. 2, t. j. koncem Florjanske ulice in začetkom Karlovske ceste.

— Policijska ura na božični večer in Silvestrovo. Policijsko ravnanje je na prošnjo zadruge gostilničarjev in kavararjev dovolilo, da smejo biti vse gostilne in kavarne na božični večer dne 24. t. m. odprte vsa noč, na Silvestrovo dne 31. decembra pa do 2. zjutraj.

— V Bovcu je umrla vzorna slovenska mati, gospa Josipina Gruntarjeva, mati odvetnika dr. R. Gruntarja v Kobaridu in tašča bivšega mnogoletnega župana v Bovcu, Antona Mlekūza. Bodi ji ohranjen traja spomin.

— V Trstu je umrl gosp. Matija Dolenc, uradnik tržaškega namestništva, ki je od mobilizacije sem služil kot računski podčastnik pri 12. stotniji primorskega črnovojnškega pehotnega polka v Fazuni. V slovenskih tržaških krogih je bil pokojnik znana in priljubljena oseba. Sodeloval je pri raznih narodnih prireditvah. Blag mu spomin!

— Literaren večer v Trstu je priredila v soboto tamkajšnja podružnica »Slovenskega profsorskega društva«.

— O ponesrečenem parniku »Baron Gautsch«. Na Dunaju se je sestavil odbor sedmih članov, sestavljen iz ponesrečencev, odnosno njih zastopnikov s parnika »Baron Gautsch«. Ta odbor je prevzel naloge, zastopati interese ponesrečencev in njih pravnih zastopnikov. Interesentje, ki jih je katastrofa imenovane ladje direktno ali indirektno zadela, naj v svrhu uveljavljanja njihovih pravic in zahtev naznanijo svojo adresu dr. Iv. Kaupa, odvetniku na Dunaju, XVII., Bergsteiggasse 32, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

— Sprememba uličnih imen v Krapini. Zagrebške »Novine« poročajo: Takoj začetkom vojne je došlo mestno zastopstvo nalog, naj spremeni imena dosedanjega Vseslovenskega trga ter Ruske in Srbske ulice. Po dolgotrajnih posvetovanjih je mestni zastop končno sklenil, prekrstiti Vseslovenski trg v Cesarja Viljema trga, Rusko ulico v Radeckega ulico, Srbsko pa v Cesarja Frana Josipa ulico.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva zunanjih del razglša: Bakteriološko so dognali 2 slučaja kolere na Dunaju in po 1 slučaj v Krapini in Pradniku-Czerwonem.

— Damski komite v Cerknici si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je zabavna prireditev dne 8. decembra v prid Rdečemu križu vsestransko tako ugodno uspeła.

— Zimski šport v Bohinju. Kakor se nam poroča, je v Bohinju zapadel sneg 30 cm visoko, kar omogočuje, da se v božičnih praznikih otvori zimski šport. Za izletnike je Bohinj najboljše preskrbljen.

— Umrla je v Vipavi gospa Ana Dolenc, rojena pl. Fichtl, v visoki starosti 82 let. Ranika je bila mati gospoda Frana Dolenca, zastopnika Red Star Line v Ljubljani. — Naše sožalje!

— V Trstu je umrl gosp. Matija Dolenc, uradnik tržaškega namestništva, ki je od mobilizacije sem služil kot računski podčastnik pri 12. stotniji primorskega črnovojnškega pehotnega polka v Fazuni. V slovenskih tržaških krogih je bil pokojnik znana in priljubljena oseba. Sodeloval je pri raznih narodnih prireditvah. Blag mu spomin!

— Literaren večer v Trstu je priredila v soboto tamkajšnja podružnica »Slovenskega profsorskega društva«.

— O ponesrečenem parniku »Baron Gautsch«. Na Dunaju se je sestavil odbor sedmih članov, sestavljen iz ponesrečencev, odnosno njih zastopnikov s parnika »Baron Gautsch«. Ta odbor je prevzel naloge, zastopati interese ponesrečencev in njih pravnih zastopnikov. Interesentje, ki jih je katastrofa imenovane ladje direktno ali indirektno zadela, naj v svrhu uveljavljanja njihovih pravic in zahtev naznanijo svojo adresu dr. Iv. Kaupa, odvetniku na Dunaju, XVII., Bergsteiggasse 32, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

— Sprememba uličnih imen v Krapini. Zagrebške »Novine« poročajo: Takoj začetkom vojne je došlo mestno zastopstvo nalog, naj spremeni imena dosedanjega Vseslovenskega trga ter Ruske in Srbske ulice. Po dolgotrajnih posvetovanjih je mestni zastop končno sklenil, prekrstiti Vseslovenski trg v Cesarja Viljema trga, Rusko ulico v Radeckega ulico, Srbsko pa v Cesarja Frana Josipa ulico.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva zunanjih del razglša: Bakteriološko so dognali 2 slučaja kolere na Dunaju in po 1 slučaj v Krapini in Pradniku-Czerwonem.

— Damski komite v Cerknici si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je zabavna prireditev dne 8. decembra v prid Rdečemu križu vsestransko tako ugodno uspeła.

— Zimski šport v Bohinju. Kakor se nam poroča, je v Bohinju zapadel sneg 30 cm visoko, kar omogočuje, da se v božičnih praznikih otvori zimski šport. Za izletnike je Bohinj najboljše preskrbljen.

— Umrla je v Vipavi gospa Ana Dolenc, rojena pl. Fichtl, v visoki starosti 82 let. Ranika je bila mati gospoda Frana Dolenca, zastopnika Red Star Line v Ljubljani. — Naše sožalje!

— V Trstu je umrl gosp. Matija Dolenc, uradnik tržaškega namestništva, ki je od mobilizacije sem služil kot računski podčastnik pri 12. stotniji primorskega črnovojnškega pehotnega polka v Fazuni. V slovenskih tržaških krogih je bil pokojnik znana in priljubljena oseba. Sodeloval je pri raznih narodnih prireditvah. Blag mu spomin!

— Literaren večer v Trstu je priredila v soboto tamkajšnja podružnica »Slovenskega profsorskega društva«.

— O ponesrečenem parniku »Baron Gautsch«. Na Dunaju se je sestavil odbor sedmih članov, sestavljen iz ponesrečencev, odnosno njih zastopnikov s parnika »Baron Gautsch«. Ta odbor je prevzel naloge, zastopati interese ponesrečencev in njih pravnih zastopnikov. Interesentje, ki jih je katastrofa imenovane ladje direktno ali indirektno zadela, naj v svrhu uveljavljanja njihovih pravic in zahtev naznanijo svojo adresu dr. Iv. Kaupa, odvetniku na Dunaju, XVII., Bergsteiggasse 32, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

— Sprememba uličnih imen v Krapini. Zagrebške »Novine« poročajo: Takoj začetkom vojne je došlo mestno zastopstvo nalog, naj spremeni imena dosedanjega Vseslovenskega trga ter Ruske in Srbske ulice. Po dolgotrajnih posvetovanjih je mestni zastop končno sklenil, prekrstiti Vseslovenski trg v Cesarja Viljema trga, Rusko ulico v Radeckega ulico, Srbsko pa v Cesarja Frana Josipa ulico.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva zunanjih del razglša: Bakteriološko so dognali 2 slučaja kolere na Dunaju in po 1 slučaj v Krapini in Pradniku-Czerwonem.

— Damski komite v Cerknici si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je zabavna prireditev dne 8. decembra v prid Rdečemu križu vsestransko tako ugodno uspeła.

— Zimski šport v Bohinju. Kakor se nam poroča, je v Bohinju zapadel sneg 30 cm visoko, kar omogočuje, da se v božičnih praznikih otvori zimski šport. Za izletnike je Bohinj najboljše preskrbljen.

— Umrla je v Vipavi gospa Ana Dolenc, rojena pl. Fichtl, v visoki starosti 82 let. Ranika je bila mati gospoda Frana Dolenca, zastopnika Red Star Line v Ljubljani. — Naše sožalje!

— V Trstu je umrl gosp. Matija Dolenc, uradnik tržaškega namestništva, ki je od mobilizacije sem služil kot računski podčastnik pri 12. stotniji primorskega črnovojnškega pehotnega polka v Fazuni. V slovenskih tržaških krogih je bil pokojnik znana in priljubljena oseba. Sodeloval je pri raznih narodnih prireditvah. Blag mu spomin!

— Literaren večer v Trstu je priredila v soboto tamkajšnja podružnica »Slovenskega profsorskega društva«.

— O ponesrečenem parniku »Baron Gautsch«. Na Dunaju se je sestavil odbor sedmih članov, sestavljen iz ponesrečencev, odnosno njih zastopnikov s parnika »Baron Gautsch«. Ta odbor je prevzel naloge, zastopati interese ponesrečencev in njih pravnih zastopnikov. Interesentje, ki jih je katastrofa imenovane ladje direktno ali indirektno zadela, naj v svrhu uveljavljanja njihovih pravic in zahtev naznanijo svojo adresu dr. Iv. Kaupa, odvetniku na Dunaju, XVII., Bergsteiggasse 32, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

— Sprememba uličnih imen v Krapini. Zagrebške »Novine« poročajo: Takoj začetkom vojne je došlo mestno zastopstvo nalog, naj spremeni imena dosedanjega Vseslovenskega trga ter Ruske in Srbske ulice. Po dolgotrajnih posvetovanjih je mestni zastop končno sklenil, prekrstiti Vseslovenski trg v Cesarja Viljema trga, Rusko ulico v Radeckega ulico, Srbsko pa v Cesarja Frana Josipa ulico.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva zunanjih del razglša: Bakteriološko so dognali 2 slučaja kolere na Dunaju in po 1 slučaj v Krapini in Pradniku-Czerwonem.

— Damski komite v Cerknici si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je zabavna prireditev dne 8. decembra v prid Rdečemu križu vsestransko tako ugodno uspeła.

— Zimski šport v Bohinju. Kakor se nam poroča, je v Bohinju zapadel sneg 30 cm visoko, kar omogočuje, da se v božičnih praznikih otvori zimski šport. Za izletnike je Bohinj najboljše preskrbljen.

— Umrla je v Vipavi gospa Ana Dolenc, rojena pl. Fichtl, v visoki starosti 82 let. Ranika je bila mati gospoda Frana Dolenca, zastopnika Red Star Line v Ljubljani. — Naše sožalje!

— V Trstu je umrl gosp. Matija Dolenc, uradnik tržaškega namestništva, ki je od mobilizacije sem služil kot računski podčastnik pri 12. stotniji primorskega črnovojnškega pehotnega polka v Fazuni. V slovenskih tržaških krogih je bil pokojnik znana in priljubljena oseba. Sodeloval je pri raznih narodnih prireditvah. Blag mu spomin!

— Literaren večer v Trstu je priredila v soboto tamkajšnja podružnica »Slovenskega profsorskega društva«.

— O ponesrečenem parniku »Baron Gautsch«. Na Dunaju se je sestavil odbor sedmih članov, sestavljen iz ponesrečencev, odnosno njih zastopnikov s parnika »Baron Gautsch«. Ta odbor je prevzel naloge, zastopati interese ponesrečencev in njih pravnih zastopnikov. Interesentje, ki jih je katastrofa imenovane ladje direktno ali indirektno zadela, naj v svrhu uveljavljanja njihovih pravic in zahtev naznanijo svojo adresu dr. Iv. Kaupa, odvetniku na Dunaju, XVII., Bergsteiggasse 32, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

— Sprememba uličnih imen v Krapini. Zagrebške »Novine« poročajo: Takoj začetkom vojne je došlo mestno zastopstvo nalog, naj spremeni imena dosedanjega Vseslovenskega trga ter Ruske in Srbske ulice. Po dolgotrajnih posvetovanjih je mestni zastop končno sklenil, prekrstiti Vseslovenski trg v Cesarja Viljema trga, Rusko ulico v Radeckega ulico, Srbsko pa v Cesarja Frana Josipa ulico.

ZA OSVOBODITEV EGIPTA.

Frankobrod, dne 22. decembra. Frkht. Ztg. »poroča iz Carigrada: Za osvoboditev Egipta je predvčerajšnjem prišla turška armada iz Damaska pod vrhovnim poveljstvom Djemal paše korakati proti Sueškemu prekopu. Brat šejka Senusov Mehmed Senussi, ki se je mudil nekaj časa v Carigradu, se nahaja v spremstvu Djemala.

NOVI VPOKLICI NA FRAN-COSKEM.

Pariz, 22. decembra. (Kor. urad.) »Matin« poroča, da so bili na francoskih županstvih 20. t. m. nabiti razglasi glede vpoklica letnika 1916.

Preostali »Emdena«.

London, 22. decembra. (Kor. u.) »Central News« poročajo iz Pariza: Neka ladja zaveznikov je prišla neko barko, ki je imela na krovu tri častnike in 14 mož »Emdena«.

Angleški izdatki za vojno in angleški rekruti.

London, 22. decembra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« priobčuje razgovor francoskega poslanca Luqueta z Lloyd Georgem, v katerem pravi angleški minister, da znašajo izdatki Angleške za vojno in mornarico mesečno 45 milijonov funtov sterlingov. Anglija ima sedaj pod orožjem nad 2 milijona vojakov in mornarjev. Od začetka avgusta je bilo brez brambne dolžnosti rekrutiranih 1.500.000 mož. Morda bo mogoče priti do 2.500.000. Pred pomladjo bo najbrže že ojačilo pol milijona izborni izvežbanih in zelo navdušenih vojakov ekspedicijski kor.

Iz Južne Afrike.

Pretorija, 22. decembra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Na smrt obsojeni in že ustreljeni stotnik Sourii je izpovedal pred vojnim sodiščem, da mora očitati kot Holandec Angležem prav hude pregreške v njih nastopu v Južni Afriki. Angleži kršijo tradicije Burov, kjer se jim le nudi prilika. Noben Anglež ne bi čutil drugače, kakor on, če bi prišel pod tuje gospodstvo. On smatra za večjo čast, da stoji kot vjetnik pred vojnim sodiščem, kakor da je častnik angleške armade. Po njegovem mnenju stoji dovolj moč na bojišču, da rešijo Južno Afriko. Prosi za milost, ne za sebe, marveč za svojega brata in druge, ki so stali pod njegovim vplivom in poveljstvom.

Maksimalne cene za oves na Ogrskem.

Budimpešta, 22. decembra. (K. u.) Uradni list objavlja ministrsko naredbo, s katero se določa maksimalna cena na debelo za oves na ozemlju ogrske krone s 24 K metrski stot. Ta naredba stopi v veljavo 25. decembra 1914. Tudi detaljna cena ne sme nerazumno prekoračati te maksimalne cene.

Razni zakonski predlogi v nemškem zveznem svetu.

Berolin, 22. decembra. (Kor. ur.) V današnji seji zveznega sveta so sprejeli sledeče predloge: Predlogo glede maksimalnih cen za volno in volneno blago, predlogo glede prepovedi uporabe krompirja pri izdelovanju mila, načrt objave glede nastalih zahtev za neko inozemsko banko v obratu neke domače filialke, načrt objave o jamstvu z vrednostnimi papirji, načrt objave o rokih zastaranja in načrt objave glede dovolitve plačilnih rokov pri hipotekah (zemljiških davkih).

Maksimalne cene za surovo volno in volneno blago v Nemčiji.

Berolin, 22. decembra. (Kor. ur.) Zvezni svet je v svoji današnji seji določil maksimalne cene za surovo volno in volneno blago, ki je potrebno za armado in mornarico.

Petarde v Rimu.

Rim, 22. decembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani«: Danes jutraj je eksplodirala pred cerkvijo sv. Klemenca petarda, vsled česar je popokalo par šip v cerkvi. Drugo petardo so našli blizu cerkve. Gre za skoro neškodljive eksplozivne predmete, katere mečejo, da pokažejo svoje veselje na božični večer. Oblasti so uvedle preiskavo.

Današnji list obsena 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

4219

3855

Lud. Cerno, juvelir in trgovec z urami
LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 3.